

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.629/2019/6.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Bacsek György Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bacsek György ügyvéd)

Az alperesek:

... I. rendű

... II. rendű

Az alperesek képviselője:

Dr. Vízkeleti Krisztián ügyvéd I-II. rendűért

A per tárgya:

Képmáshoz való jog érvényesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

I-II. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.394/2019/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 14.P.20.069/2019/5.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a II. rendű alperes köteles az államnak - külön felhívásra - megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű alperes szerkeszti a ... elnevezésű internetes hírportált, az oldal tartalmáért felelőséget viselő jogi személy a II. rendű alperes. Ezen hírportálon jelent meg 2019. június 12-én a „...” című cikk, amelyben többek között azt közlik, hogy „..., akit súlyos, korrupciós bűncselekményekkel gyanúsít az ügyészség”. A cikk közlése szerint a fideszes országgyűlési képviselő a közelmúltban a „Dél-Békési Térségért kitüntetést vehetett át Mezőkovácsházán”. A mentelmi jogától 2018. októberében megfosztott politikus ellen bünszervezetben elkövetett és különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények gyanúja miatt indult nyomozás. A gyanú szerint ... és társai jogtalan vagyoni haszonhoz jutottak. A beruházásokat és az eszközbeszerzéseket felülárasták, így a kérelmekben valótlan adatokat tüntettek fel azért, hogy magasabb összegű támogatáshoz jussanak. A cikkhez olyan fényképet használtak fel, amelyen nemcsak az abban nevesített ..., hanem egyedileg felismerhető módon a felperes is látható. A felperes a képmásának ilyen módon történő megjelentetéséhez nem járult hozzá. A fényképfelvétel azonos volt azzal, amely tekintetében a Kúria a peres felek között korábban személyhez fűződő jog megsértése miatt (azonos felperes és alperesek perben állása mellett) folyamatban volt perben hozott Pfv.IV.21.163/2019/7. számú ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes jogellenesen használta fel a felperesről készült képfelvételt.
- [2] A felperes a képmáshoz fűződő joga érvényesítése iránt 2019. július 24-én kérelmeket küldött az alpereseknek, amelyben igényelte a sérelmes helyzet megszüntetését oly módon, hogy a cikkbe beágyazott fényképet a kérelem kézhezvételét követő 8 napon belül töröljék. Az alperesek a jogsértés megszüntetésére felhívó kérelemnek nem tettek eleget, a fénykép a kereset előterjesztésének időpontjában is, az adott cikkhez kapcsolódóan feltalálható volt az interneten.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az I. rendű alperes a képmásának a hozzájárulása nélküli közzétételével megsértette a képmáshoz való jogát. Kérte az I. rendű alperest kötelezni a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől eltiltani. Kérte továbbá az I. rendű alperest kötelezni a sérelmes helyzet megszüntetésére, a jogsértően közölt kép eltávolítására, továbbá az alperesek költségén elégtétel adására is igényt tartott.
- [4] Keresetének indokolásában a felperes előadta, hogy képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez az érintett személy hozzájárulása szükséges, ez a jelen esetben hiányzott. A felvétel elkészítéséhez megadott hozzájárulás egy bizonyos körben való felhasználáshoz adott hozzájárulást jelent. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:48. § (2) bekezdése arra az esetre mentesíti a hozzájárulás beszerzésének kötelezettsége alól a felvétel készítőjét és felhasználóját, ha tömegfelvétel vagy nyilvános közéleti szereplést megőrkítő tudósítás történt. A jelen esetben a felhasznált fénykép nem tekinthető tömegfelvételnek. Azt nem vitatta, hogy a felvétel egy országgyűlési képviselőjelölti választási gyűlésen készült, ezért a rendezvényen való részvétel nyilvános közéleti szerepvállalásként értékelhető - de kifejezetten csak az adott választási gyűléssel kapcsolatban. A felperes álláspontja szerint a közéleti szereplésről készült felvétel az érintett személy hozzájárulása nélkül kizárólag az adott eseményről szóló tudósításban használható fel, amelyről a felvétel készült. Ha a fénykép más eseményről, vagy más célból kerül felhasználásra, ahhoz nem mellőzhető az érintett hozzájárulása. A jelen esetben a felhasználás módja és célja eltérő volt, hozzájárulását viszont nem szerezték be, így sérült a képmáshoz való joga és igényt tarthat az

igényelt jogkövetkezményekre is.

- [5] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint nem sértették meg a Ptk. 2:48. §-ának rendelkezéseit, mert a felperes hozzájárulása nélkül is felhasználhatták a hivatkozott fényképet. A Ptk., illetve az általuk ismert bírói gyakorlat nem fogalmazta meg a felhasználás tekintetében a jogszerűen készült fényképek esetén a célhoz kötöttség elvét. A felperes jogalap hiányában megalapozottan jogkövetkezmények alkalmazását sem kérheti.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes képmáshoz való jogát azzal, hogy a megjelölt internetes portálon 2019. július 12-én a „...” címen közzétett cikkben oly módon jelentetett meg egy híradást arról, hogy „Kitüntették ..., akit súlyos korrupciós bűncselekményekkel gyanúsít az ügyészség”, hogy ahhoz a felperest ábrázoló fényképfelvételt is társított a felperes hozzájárulása nélkül. Kötelezte az I. rendű alperest a jogsértés abbahagyására és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 8 napon belül az adott cikkből a felperest felismerhető módon ábrázoló képet távolítsa el, továbbá a ... weboldalon az eltávolított fényképfelvétel helyén saját költségén jelentesse meg a következő közleményt: „Sajnálkozásunkat fejezzük ki, hogy a ... is együtt ábrázoló fényképfelvételt 2019. július 12. napján a <https://koroshircentrum.hu/2019/06/12/del-bekesitesegert-kituntetes-.../link> alatt ... hozzájárulása nélkül tettük közzé”, valamint rendelkezett az eljárási költség és illeték viseléséről.
- [7] Az elsőfokú bíróság kiindulópontként megállapította, hogy a fényképfelvétel közléséhez a perbeli cikkben a felperes nem járult hozzá, a kép egy korábbi választási gyűlésen készült. Abban egyetértett az alperesekkel, hogy tömegfelvétel vagy nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel esetén az elkészítéshez és a felhasználáshoz az érintett hozzájárulására nincs szükség. Nem fogadta el ugyanakkor az alperesek azon álláspontját, hogy a további felhasználáshoz nincs szükség az érintett hozzájárulására, mert a hozzájárulás hiánya csak az adott eseménnyel összefüggő tudósítás kapcsán érvényesül, vagyis az így készült felvétel csak a célja által indokoltan használható fel. A perbeli esetben azonban a képfelvétel és az írás, amelynek illusztrálását szolgálta, nem hozható összefüggésbe egymással. Alkalmas lehet ugyanakkor arra, hogy az olvasó számára a cikk tartalmát a fényképfelvétellel összekapcsolja, vagyis a felperes személyét a cikkben részletezett büntetőeljárással hozza összefüggésbe. Ezért az elsőfokú bíróság megállapítása szerint megvalósult a felperes képmáshoz való jogának megsértése, továbbá az alperesek magatartása ellentétes a sajtószabadságról és a médiatartalmak általános szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdésével is. Mindezekre figyelemmel a képmáshoz való jog megsértését a Ptk. 2:51. § (1) bekezdése alapján megállapította és alkalmazta a felperes által igényelt jogkövetkezményeket.
- [8] Az I-II. rendű alperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a II. rendű alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perkoltség összegét 186.596 forintra leszállította, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, valamint rendelkezett a másodfokú eljárási költség és illeték viseléséről.
- [9] A jogerős ítélet indokolása szerint a tényállást az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg és érdemben is helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes képmásának a perbeli sajtócikkben történt megjelentetésével az I. rendű alperes megsértette a felperes képmáshoz fűződő személyiségi jogát. A perbeli fényképfelvétel nem minősül tömegfelvételnek, ugyanakkor az adott választási rendezvényen való részvétel nyilvános közéleti szerepvállalásnak minősül. A közzétett kép tömegfelvételként, illetve nyilvános közéleti szereplésről készült felvételkénti minősítése azonban a jogvita eldöntése szempontjából nem bír jelentőséggel. A Ptk. 2:48. § (2) bekezdésének helyes értelmezése szerint az egyébként hozzájárulás nélkül elkészíthető képfelvétel az érintett személy hozzájárulása nélkül kizárólag arról az eseményről szóló tudósításban használható fel,

amely eseményen az készült. Amennyiben az ilyen felvétel más eseményről való tudósításban, vagy bármilyen más célból kerül felhasználásra, nem mellőzhető az érintett személy hozzájárulása. Miután a jelen esetben az I. rendű alperes nem a felperesnek a választási gyűléssel összefüggő közéleti szerepléséről tudósított, így az ott készült felvétel nyilvánosságra hozatala nem tartozik a hozzájárulás nélküli felhasználást engedő esetek körébe. A jogvita elbírálása szempontjából közömbös, hogy a felhasználási mód miatt a felperes más személyt érintő büntetőeljárással volt összefüggésbe hozható. A képmáshoz való jog sérelmét már önmagában a hozzájárulás nélküli felhasználás ténye megvalósítja, a további sérelmek ebben az eljárásban nem vizsgálhatók.

- [10] A másodfokú bíróság részben alaposnak találta az alpereseknek a felperes javára megítélt elsőfokú perköltség összegét kifogásoló fellebbezését. Kifejtette, hogy a peres felek között ugyanezen tartalommal, ugyanezen fényképfelvétel felhasználásával kapcsolatban már volt peres eljárás folyamatban, ahol a felperes a jelen perbelivel szinte teljesen azonos kereseti kérelmet terjesztett elő, és megegyező volt a pert megelőzően kifejtett tevékenysége is. A kereseti kérelem, illetve a perelőkészítés azonossága okán pert megelőző tevékenységért felszámítható költséget, illetve a keresetlevél benyújtásával felmerült költség összegét a másodfokú bíróság ezért csökkentette.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélet ellen az I-II. rendű alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a kereset teljes elutasítását. Megsértett jogszabályként a Ptk. 2:48. § (1) és (2) bekezdéseit jelölték meg. Álláspontjuk szerint az, hogy a tömegfelvétel csak a célja által indokoltan használható fel, a Ptk. rendelkezéseiből nem vezethető le. Nincs olyan követelmény sem, hogy az illusztráció és a cikk között ok-okozati összefüggésnek kellene lennie. A jogerős ítélet indokolatlanul kiterjesztően értelmezte a Ptk. felhívott rendelkezését. Érdemben értékelni kellett volna azt, hogy a felperes nem véletlenül tartózkodott a felvétel elkészítésének helyszínén, részvételével a választási gyűlésen kötődését, kapcsolódását fejezte ki ... személyéhez, és azt is szükséges figyelembe venni, hogy a felvételt ... honlapjáról vették át. A felperes képmását is tartalmazó felvétel közzétételével az adott helyen a felperes személyét negatív összefüggésben nem tüntették fel, a cikk nem utal a képre, a felperes személyére, nem kelt olyan látszatot sem, hogy a felperes bármilyen módon ... „büntársai” közé tartozna.
- [12] A felperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokaira utalással. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok maradéktalanul betartották az eljárási szabályokat, helyesen értékelték a helyzetet úgy, hogy az egyébként jogszerűen készült felvétel felhasználása jogsértő volt, hiszen egy olyan cikk illusztrálására használták fel, amely súlyos bűncselekmény elkövetésének gyanújáról számolt be. A felhasználáshoz külön hozzájárulásra lett volna szükség, amit ő nem adott meg. A fénykép rendeltetéstől eltérő célú felhasználása visszaélésszerű magatartásnak minősül. Nincs jelentősége annak, hogy a felvétel egyébként az internetről származik.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] Az I-II. rendű alperesek felülvizsgálati kérelme alaptalan az alábbiak szerint.
- [14] Ugyanezen felek között ugyanezen fényképfelvétel felhasználása miatt folyamatban volt perben a Kúria a Pfv.IV.21.163/2019/7. számú ítéletével a joggyakorlatnak is megfelelően (Pfv.IV.20.341/2019/5., Pfv.IV.20.551/2019/5.) már megállapította, hogy a közéleti vitához nem kapcsolódó közléshez az érintett engedélye nélkül felhasznált fényképfelvétel közzététele képmáshoz fűződő jogot sért. Az ilyen közzétételhez nem tartozik a sajtó tájékoztatásához fűződő közérdek; a közéleti szereplésről készült felvétel az érintett személy hozzájárulása nélkül kizárólag arról az eseményről szóló tudósításban használható fel, amely eseményen a felvétel készült.
- [15] A Ptk. 2:43. § g) pontja értelmében a személyiségi jogok sérelmét jelenti a képmáshoz és a

hangfelvételhez fűződő jog megsértése. A 2:48. § (1) bekezdése értelmében a képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. A (2) bekezdés szerint nincs szükség az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez és az elkészített felvétel felhasználásához tömegfelvétel és nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel esetén. A polgári perrendtartásról szóló 2016. CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) képmáshoz és hangfelvételhez való jog érvényesítése iránt indított speciális peres eljárásban az 502. § (1) bekezdés c) pontja szerint, akiről hozzájárulása nélkül képmás, illetve hangfelvétel készül, illetve a képmás vagy ha hangfelvétel a hozzájárulása nélkül kerül felhasználásra kérheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását, a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését vagy a jogsértő mivoltától való megfosztását (a képmás eltávolítását).

- [16] A jogvita tárgyát azt képezte, hogy a közéleti szereplésről készült fényképfelvétel felhasználható-e jogszerűen más eseményről való tudósítás illusztrációjaként is. Következetes és egységes a bírói gyakorlat abban, hogy az érintett személy hozzájárulása nélkül kizárólag arról az eseményről szóló tudósításban használható fel, ahol a felvétel készült. Az Alkotmánybíróság a 28/2014 (IX. 29.) AB számú határozatában rögzítette, hogy a képmás használata nem lehet öncélú, annak kapcsolódnia kell a közéleti eseményhez.
- [17] Nem fogadható el az alperesek azon érvelése, hogy a célhoz kötött felhasználás követelményét a Ptk. 2:48.§-a nem tartalmaz. A joggyakorlat jogszabályi alapja a jognyilatkozat kiterjesztő értelmezésének tilalmából ered (Ptk. 6:8 § (3) bek.). Az adott esetben a nyilvános közszereplésről készített képfelvétel készítéséhez megadottnak tekinthető hozzájárulás kiterjesztően, a felvétel más eseménnyel kapcsolatos, más célú felhasználáshoz nem értelmezhető.
- [18] Az Smtv. 4. § (1) bekezdése szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A (3) bekezdés szerint a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt, vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. A 10. § szerint mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A sajtó tehát jogosult beszámolni a közérdeklődésre számot tartó ügyekről. Az megállapítható volt, hogy a per tárgyát képező cikk egy közérdeklődésre számot tartó ügyről (egy országgyűlési képviselővel és társaival szemben kezdeményezett büntetőeljárásról) számolt be, így kiterjed rá a közügyek megvitatását megillető magas szintű alkotmányos védelem. Az is megállapítható volt, hogy a felperes nem minősül közszereplőnek. A közéleti szereplés, illetve a választási gyűlésen való részvétel miatt a kép elkészítéséhez és a kép közzétételéhez nem kellett a felperes külön hozzájárulása. A felperes ugyanakkor nem adta hozzájárulását a képfelvétel súlyos bűncselekmény miatt indult eljárásról beszámoló tudósítás illusztrációjaként való közzétételéhez. A fényképről a felperes egyértelműen felismerhető. Megállapítható volt, hogy a képfelvétel nem kapcsolódik a büntetőeljáráshoz való beszámolóhoz, a felek közötti jogvita tárgyát képező fénykép a felperest ábrázoló részében nem áll összefüggésben a cikk tartalmával. Helyesen állapította meg tehát a jogerős ítélet azt, hogy az eredeti céltól eltérő felhasználáshoz szükség lett volna a felperes hozzájárulására, ezzel azonban az I. rendű alperes nem rendelkezett, így a perbeli felhasználás megsértette a felperes képmáshoz való jogát. A jogerős ítélete ezért jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogsértés megtörténtét és alkalmazta annak jogkövetkezményeit.
- [19] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [20] Ptk. 2:48. § (1) és (2) bekezdés, Pp. 502. § (1) bekezdés c) pontja

Záró rész

- [21] A Kúria felülvizsgálati eljárásban pernyertes felperes részére a Pp. 405. §-a szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a II. rendű alperest a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése alapján mérlegeléssel, a kifejtett ügyvédi munkával arányban állóan állapította meg, figyelemmel arra, hogy a korábbi perben (Pfv. IV. 21.163/2019) a jelen perbelivel azonos jogi képviselő gyakorlatilag azonos tartalmú felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő.
- [22] A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a pervesztes II. rendű alperes köteles az államnak megtéríteni a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. Az illeték mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján került megállapításra.
- [23] A Kúria az I-II. rendű alperesek felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján - kérelmükre - tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2021. január 13.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző